

De rechten van anderen op sociale media

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَغْضُكُم بَغْضًا أَيْحِبُّ أَخَذُكُمْ أَنَّ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا... ﴿١٢﴾ ﴿١٣﴾
سورة الحجرات، ١٢/٤٩

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ :
" كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُخَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعَ . "
أبو داود، كتاب الأدب، ٨٠

Geliefde gelovigen!

Onze verheven godsdienst, de islam, leert ons om onze tong, ons hart en al onze handelingen te omringen met een goede moraal. Een gelovige leeft immers met het besef dat hij zich voortdurend in de aanwezigheid van Allah bevindt. Dit besef geldt niet alleen in de moskee, thuis of op het werk, maar ook wanneer wij achter het scherm van onze telefoon zitten en gebruikmaken van sociale media. Tegenwoordig komen onze woorden niet alleen uit onze mond, maar ook via ons toetsenbord. Een zin die wij schrijven, een reactie die wij plaatsen of een afbeelding die wij delen, kan binnen enkele seconden duizenden mensen bereiken.

Daarom moeten we de digitale wereld niet zien als een plek waar we ons achter valse namen en identiteiten kunnen verschuilen en ongehinderd onze eigen verlangens kunnen volgen.. Integendeel, het is een groot beproevingsgebied waarin wij juist extra voorzichtig moeten zijn met de rechten van anderen.

Beste broeders en zusters!

Onze verheven Heer zegt: **"O jullie die geloven! Als een zondig persoon jullie een bericht brengt, onderzoek dan de waarheid ervan. Anders zouden jullie uit onwetendheid mensen kunnen schaden en vervolgens spijt krijgen van wat jullie hebben gedaan."**¹ In een ander vers zegt Allah: **"O jullie die geloven! Vermijd veel negatieve vermoedens, want sommige vermoedens zijn zonde. Bespioneer elkaar niet en spreek niet kwaad over elkaar. Zou iemand van jullie het vlees van zijn overleden broeder willen eten?"**²

De voorschriften van de Koran vormen ook in het digitale tijdperk de basis van onze normen en waarden. Iets delen zonder eerst te onderzoeken of het waar is, kan de eer en waardigheid van een ander beschadigen. Het openbaar maken van iemands privéleven, iemand belachelijk maken of beledigen, of de tekortkomingen van anderen verspreiden, is niet zomaar een onschuldige handeling op sociale media. Het kan een ernstige schending zijn van de rechten van een medemens.

Geliefde broeders en zusters!

Sociale media kunnen tegenwoordig naast hun voordelen ook grote gevaren met zich meebrengen. Mensen worden soms door één reactie, die binnen enkele seconden is geschreven, publiekelijk veroordeeld. Zij kunnen door onbevestigde berichten in diskrediet worden gebracht of het doelwit worden van een digitale hetze.

De islam staat echter niet toe dat de eer en waardigheid van een ander worden aangetast. Het liken van een bericht, het doorsturen van een boodschap of het opnieuw delen van bepaalde inhoud kan er soms toe leiden dat wij bijdragen aan de verspreiding van laster. Misschien vergeten wij het weleens, maar ook de woorden die wij verscholen achter ons toetsenbord schrijven, worden bij Allah vastgelegd.

De Boodschapper van Allah (vzmh) zei: *"Het is voor iemand al voldoende zonde om alles door te vertellen wat hij hoort."*³ In een andere hadith zei hij: *"Wie in Allah en de Laatste Dag gelooft, laat hem het goede zeggen of zwijgen."*⁴ Zoals de tong van een gelovige een verantwoordelijkheid is, zo zijn ook zijn pen en toetsenbord dat. Ieder woord dat wij schrijven, kan voor ons een blijvende goede daad (*sadaqa jāriya*) worden, of juist een last waarvan de gevolgen blijven voortduren.

Waardevolle moslims!

Laten wij onszelf vóórdat wij iets delen de volgende vragen stellen: *Is deze informatie waar? Kan ik met deze woorden iemand kwetsen? Is deze reactie iets waarmee Allah tevreden zou zijn?*

Als het antwoord "nee" is, laten wij dan zwijgen.

Als wij iets niet rechtstreeks tegen iemand zouden durven zeggen, moeten wij er ook voor terughoudend zijn om het achter een beeldscherm te schrijven.

Laten wij onze kinderen leren om technologie met goede normen, waarden en respect te gebruiken. Laten wij in ieder geval van onze eigen sociale media geen plaats maken waar geroddel, woede en haat worden verspreid, maar een omgeving waarin waarheid, wijsheid, kennis en goede woorden worden gedeeld.

Een verwijderd bericht kan misschien door mensen worden vergeten, maar de schending van de rechten van een ander wordt niet zomaar uitgewist zolang degene wiens recht is geschonden geen vergiffenis heeft geschonken.

Moge onze Heer ons laten behoren tot Zijn dienaren die hun tong, pen en toetsenbord gebruiken voor het goede en de waarheid, die de eer en waardigheid van mensen beschermen en die zich zorgvuldig onthouden van het schenden van de rechten van anderen. **Amin**

¹ Surah al-Hoedjoerāt, 49:6

² Surah al-Hoedjoerāt, 49:12

³ Abū Dāwūd, Adab, 80

⁴ Bukhārī, Adab, 31; Muslim, Īmān, 74